

Industrie demonstreert niet tegen maatregelen, maar demonstreert mogelijkheden

1001 Klimaatoplossingen

Stroperigheid in de besluitvorming, gebrek aan kennis, en problemen met de financiering. Dat zijn de knelpunten voor klimaatvriendelijke ingrepen, aldus Jan Kamminga, de voorman van de brancheorganisatie voor de technologische industrie FME. Hij pleit voor een overheid die het goede voorbeeld geeft. En die de *Total Cost of Life Cycle* in beschouwing neemt bij aanbestedingen en inkoop. Dus niet goedkoper inkopen terwijl dat een duurdere exploitatiefase oplevert. Voor verduurzamers zoals metaalconserveerders die de petrochemische installaties en infrastructuur intact houden, is een dergelijke boodschap natuurlijk een opsteker. Maar vooral energietechnologie blijkt de grote voortrekker.

Als strategische locatie was gekozen het Plein te Den Haag, niet zozeer vanwege de nabijheid van het station met het oog op milieubewuste redacteuren, maar omdat het nabijgelegen Binnenhof "het hart van de democratie is, dáár zitten de bestuurders die het voorbeeld moeten geven," zo lichtte

Kamminga toe. Enkele kamerleden, een gouverneur-generaal en niemand minder dan de milieuminister Jacqueline Cramer en directrice Miriam de Rijk van Natuur & Milieu zouden de twee dagen (3 en 4 september) benutten voor een kennismaking met de industriële oplossingen. Helaas liep de Rijk deze buitenkans mis, bij navraag van de redactie bleek ze door ziekte geveld te zijn geweest op deze voor haar vereniging belangrijke dagen. Hier werden immers de realisatie van de verenigingsdoelstellingen gepresenteerd.

PUBLIEKE BEELDVORMING INDUSTRIE
Het nut van een dergelijke promotiestunt bleek uit sommige vragen die de toegestroomde radio- en TV-makers stelden. "Waarom verkoopt u die oplossingen niet?" "Dat doet de industrie wel, maar de grote doorbraak komt maar niet tot stand," moest Kamminga verduidelijken. "De overheid moet zeggen 'provincies en gemeente: nu moet het áfgelopen zijn met het kopen van niet-energiezuinige spullen.' De doelstelling van 2020 (20% minder CO₂-uitstoot en 20% energie-efficiënter zijn ten opzichte van 2005 -red.) kan gehaald worden in 2012. Als er maar beslóten wordt". Als voorbeeld noemt hij landingsbaanverlichting die 80% minder energie verbruikt. "Maar we zijn er niet aan toe: het is stroperigheid, stroperigheid, stroperigheid. Het is een kwestie van kiezen: eerst wat meer investeren, maar

dan wel minder exploitatiekosten hebben. De oplossing van het klimaatprobleem is een kwestie van kiezen en van een ander financieringssysteem, dát gaan we proberen te verkopen aan minister Cramer." De milieuminister zou aanstonds arriveren, overigens per dienstauto. Zijn verwachting van haar reactie: "Ik denk dat ze het fantastisch vindt, maar zegt dat ze de macht niet heeft om het allemaal zo te doen. Ik zeg dan: 'hou op met plannen en doelstellingen, doe het gewoon!' Vorig jaar hadden we nog onenigheid over wat ze met de industrie van plan was op gebied van het opleggen van regels. En desnoods met wetgeving komen! Op ons jaarcongres van november was ze erbij, en hebben we dit initiatief aangekondigd. Dat is eigenlijk het kantelpunt geweest," zo blikt hij terug op het effectieve branchewerk dat de FME hier verricht heeft.

INTEGRAAL AANBESTEDEN, LEVENSCYCLOSKOSTEN

Vakblad Oppervlaktetechnieken kwam ter zake met een vraag over budgetscheidingen: binnen dezelfde publieke aanbesteding kan een medewerker een bepaald werk voordeliger aanbesteden, wat voor zijn collega tot in lengte van jaren hogere kosten oplevert. Dan krijgt de eerste een pluim van zijn manager, en de tweede wordt verteld dat hij daar eens een voorbeeld aan zou moeten nemen in plaats van steeds met kostenoverschrijdingen te komen. Terwijl

Minister J. Cramer (Milieu) en voorzitter J. Kamminga (FME) zagen tal van energietechnologieën van Nederlandse bodem.

“Laten we gebruik maken van de industrie, in plaats van de industrie te bestraffen”

managers er juist zouden moeten zijn voor overkoepelende afstemming. “Dat is moeilijk te doorbreken, en we zijn op deze manier bezig aan de overheid het goede voorbeeld te geven,” zo verwees hij terug naar de presentaties om hem heen.

In een toelichting aan vakblad Utilities, dat onder meer het onderhoudsbeheer bij petrochemische installaties als themagebied heeft, onderschreef Kamminga het probleem van de jaarbudgetten. Daardoor worden de ‘Total Cost of Life Cycle’ niet meegenomen worden in de aanbestedingskeuzes. We hebben de minister van Financiën uitgenodigd, maar die kon niet.” Wat is de grootste prioriteit wat een stimulans moet krijgen?” wilde Utilities vervolgens natuurlijk weten. “Ik denk duurzame warmte- en koudeopslag bij grote projecten, dat is een gigantische doorbraak. En de HR-ketel: dat dié door mensen gekocht gaat worden, en deze warmtepomp hier, maar die kan eigenlijk alleen bij nieuwbouw. Ik heb zelf een put van zeventig meter diep laten graven.” “Dat was dus een diepte-investering?”, moest vakblad Oppervlaktetechnieken even vastleggen. “Ja, dat zeker wel. Maar het is een financieringsprobleem en een kennisprobleem: dat in het land te weinig bekend is wat er kan. En dat men te weinig kennis heeft van de industrie. Onvoldoende kennis om te weten wat de voordelen zijn, zeker bij wie de keuzes moeten maken bij de overheid. Ze slagen er niet in voldoende zekerheden in te bouwen voor hun eigen functioneren, want we zullen ook wat risico moeten nemen. Maar de doelstellingen voor 2020 zijn te halen in 2012.”

LICHTEND VOORBEELD

Zo geeft hij in zijn privésituatie al het goede voorbeeld. “Ik krijg nog maar een rekening van 75 euro per maand voor de elektriciteit, en betaal niets meer voor gas.” Waarna hij ook aangaf dat voor de smallere beurs natuurlijk eveneens volop mogelijkheden zijn. Zoals de spaarlamp die hij later aan minister Cramer zou meegeven: “Hij kost 7 kilowatt maar geeft er 40”, zo onthulde hij enige koopmansgeest.

Ook overheden en semi-overheden kunnen het goede voorbeeld geven. Als voorbeeld werd een startbaanverlichting gepresenteerd die slechts 8,5 kilowatt verbruikt te-

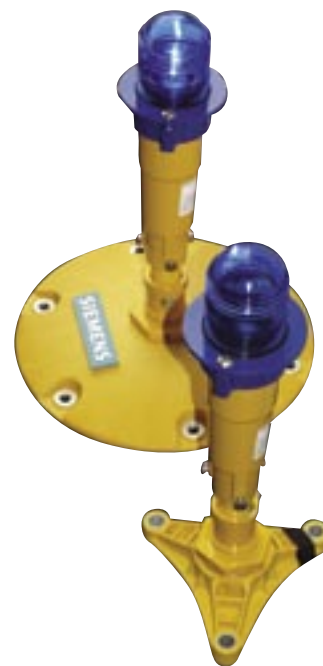
Veel mediabelangstelling bij de opening van de presentatietent: hier TV West in gesprek met voorzitter Kamminga.

gen 30-45 bij de huidige halogeenverlichting, die bovendien maar anderhalf jaar meegaat en meer inspectie vergt. De LED-verlichting geeft heel zijn gebruiksduur van tegen de vijftien jaar dezelfde opbrengst en er is minder vervangingsonderhoud nodig, hetgeen de beschikbaarheid van de baan ten goede komt.

Ook bij tunnelverlichting en straatverlichting is veel te winnen, zo bleek bij andere toonwanden. Als maar vanuit de levenscycluskosten gedacht wordt. Dan volgt de duurzaamheid vaak als vanzelf.

KLIMAATKAMPIOEN

De reactie van Cramer was welgemeend: “Mijn grote complimenten voor dit prima initiatief! Wij hadden al eerder met elkaar over innovatie gesproken, en de duurzaamheid die er zo gemakkelijk aan gekoppeld kan worden, om oplossingen te bedenken. U bent mijn klimaatkampioen, u geeft zelf het voorbeeld met die warmtepomp maar u geeft ook leiding aan de FME en de technologische industrie. Er is zóveel mogelijk, de kunst is het in de markt te zetten. Als overheid zijn we bezig duurzaam >

LED-Startbaanverlichting vergroot de beschikbaarheid van de baan dankzij verminderd onderhoud, heeft een langere levensduur en spaart energie.

> inkoopbeleid in de steigers te zetten, waarvan we bij 80 productgroepen met een totale omvang van 40 miljard in 2010 alleen nog maar de *best in class* gaan inkoop. Tunnelverlichting met LED's scheelt enorm veel energie, in de nieuwbouwsector in warmte/koude-opslag ligt een enorme mogelijkheid." Dat ook zij de duit bij de mond voegt, blijkt wel uit de oprichting van een *Task Force* voor deze techniek. "Heel veel van die producten zijn in de aanschaf duurder, maar in gebruik goedkoper. Het is gewoon heel goed mogelijk, maar je moet niet zeggen 'wat kost het me nu' maar over vijf of tien jaar. Als we met zijn allen wat anders denken over wat je aanschaf, kunnen we al een heleboel bereiken. Als je een huis koopt, laat het dan mode worden dat je niet zegt 'ik heb een nieuwe badkamer' maar 'ik heb een nieuw energiesysteem, kijk eens!' Dat mensen er trots op zijn dat ze het zo georganiseerd hebben dat het de aarde ontlast. Het bedrijfsleven is bezig met innovatie maar zelf moeten we ook duurzamer inkopen. Ik hoop dat we het in deze sector kunnen uitventen en in de markt zetten: we moeten de hobbels wegnemen."

BEIDE KANTEN VAN DE TAFEL

Met haar achtergrond in het bedrijfsleven bij AKZO en Philips kent ze nu beide kanten van de tafel qua besluitvormingscultuur. Herhaaldelijk zei ze hand in hand met de bedrijven aan de slag te willen. Concreet wil ze innovatie financieren via subsidies om producten op de markt te krijgen, verstrekken van innovatiesubsidies, en samenwerken met de detailhandel om te zorgen dat consumenten voorgelicht worden over

De FME nam de gelegenheid te baat om ook de jonge generatie op de hoogte te stellen van wat de industrie voor hun toekomst doet, uiteraard in de hoop dat zij in de toekomst ook wat in de industrie komen doen.

bijvoorbeeld de energieprestatie van een product. Een leverancier van energiebesparende computerchips, vroeg bij de rondleiding dan ook naar een energielabel voor computers. Hetgeen hem natuurlijk goed van pas zou komen, want zijn uitvinding kan de helft uitsparen van de circa 40% energieverlies van computers. Een leverancier van energiebesparende warmteboilers zette zijn kaarten op woningcorporaties die wellicht eerder de overstap maken, ook als oude boilers nog functioneren. Het is immers vaak de financiering waar het op vast zit. Op de vraag van vakblad Oppervlakte-technieken of er ook besparingsboilers voor bedrijven met verwarmde procesbaden verkrijgbaar zijn, moest hij jammerlijk ontken-

nend antwoorden (voor een energielabel op compressors geldt overigens hetzelfde, zie ook het artikel over persluchtbesparing in de rubriek Techniek). Een lichtgewicht hogesterktestaal voor een betere brandstofprestatie van auto's was een fraai voorbeeld van een ketenbenadering, gepresenteerd door VOM-lid Corus (zie ook het artikel in de rubriek Techniek).

ONENIGHEID VERZOEND

Kamminga kon de klimaatverandering die in de overlegsfere heeft plaatsgevonden, toeschrijven aan de kwaliteiten van de Nederlandse industrie. "Vorig jaar hebben we nog bijna ruzie gehad omdat de minister de industrie van alles wilde opleggen en anders met wetgeving zou komen. Wij zeggen: laten we gebruik maken van de industrie in plaats van de industrie te bestraffen. In plaats van met spandoeken te staan, zo van 'pak ons niet aan', staan we hier met oplossingen." In het bijzijn van de minister herhaalde hij vervolgens tijdens de officiële openingshandeling van de presentatietent een eerdere toelichting aan een journalist. "We laten ons niet in de hoek drukken, maar bieden oplossingen aan." Daar kan de minister instemmend om lachen en het levert hem zelfs twee zoenen op.

Meer informatie

www.1001Klimaatoplossingen.nl

Boodschappenlijst 1001 Klimaatoplossingenwinkel

Kies uw meest effectvolle en slimste klimaatoplossingen Naam en adres: _____
 Handtekening: _____

<ul style="list-style-type: none"> ☐ Fuel Cell Boat - Alwinna Marine Technology BV ☐ Intelligent Tunnel Lighting-system - ARD Electronics en Delta Technologies ☐ Plaatbehalver - Brinman Watermanagement ☐ Black&White - Brinman ☐ Passiefhuiskoncept - Brink Climate Systems BV ☐ Vraaggestuurd ventileren - Brink Climate Systems BV ☐ Hoge sterkte staal - Corus ☐ Ultra schone dieselmotoren - DAF Trucks NV ☐ Open rookfilter - DAF Trucks NV ☐ Multifield E-drive - Darling BV ☐ Xtra-M - Eaton Hubs ☐ iCON SmartDriver - Echelon ☐ Energy & Light Manager - EZAP BV ☐ Lange Termijn Energie Opslag-systemen - CTE ☐ Thermische zonne-energieproducten - Heliuma ☐ CV-elscheer - Honeywell ☐ Cleanest Ship - Scheepbouw Nederland ☐ Demandflow - Itho 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Papier hier - Kadant Johnson ☐ Blue Energy - Landstrie & Wetbus ☐ Brine/water warmtepomp - Nathan ☐ Green chip - NXP ☐ Energyhouse - OTE ☐ BIOHAQ® IC reactor - Paques BV ☐ T5-D Eco - Philips ☐ CosmoHubs - Philips ☐ MASTER Classic, PL, LED lampen - Philips ☐ Hite-kerel - Remeha ☐ Hybride havenkranen - Siemens ☐ Syntriga - Siemens ☐ LED airfield lights - Siemens ☐ Elektromechanische oplossingen (agers) - SKF BV ☐ Back-contact Solar Cell - Solband Solar ☐ Glare vliegtuigmateriaal - Stark Aerospace ☐ EnVivo - Vialis Traffic BV ☐ IC-ventilatoren - Vibo Bemelux BV ☐ Energie spaar Motoren (SEM) - Vibo Bemelux BV ☐ Duurzame lantaarnverlichter - Wolter & Dros
--	---

Ja, ik vind dat de overheid meer moet doen om de duizenden klimaatoplossingen van de technologische industrie sneller toe te passen; koop deze producten, maak consumentenkrediet mogelijk en pas waar nodig regelgeving aan!